

Zaaknr. : 16.ZK20165

Kenmerk : 16IT043650

Barcode :

Verslag van de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta d.d. 12 oktober 2016 om 21.00 uur te Breda, kapel, Bouvigne.

Aanwezig:

De voorzitter: C. Moonen

De leden: J.J.M. van der Aa, M.J.C.M. Arts, K. van den Berg, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, C.B.M.E. Franssen, J.J.M. van der Heijden, H.B. Hieltjes, C.A.M. de Jong, L.H. van der Kallen, K. Knook, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Snee, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J.A.P.G. Verhulst, H.P. Verroen, J.J.M. Voets

Afwezig met kennisgeving: A.A.F.M. Wijnen

De secretaris-directeur: H.T.C. van Stokkom

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening

De voorzitter: Dames en heren, van harte welkom op deze algemeen bestuursvergadering. Er zijn geen mededelingen.

1.a. Spreekrecht

De voorzitter: Er heeft zich niemand gemeld.

1.b. Bepaling primus bij hoofdelijke stemming

De voorzitter: De primus bij hoofdelijke stemming is nummer 22, de heer Taks.

1.c. Onderzoek Rekenkamercommissie naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het inkoop- en aanbestedingsbeleid

De voorzitter: Mevrouw Inge Raaijmakers, vicevoorzitter van de Rekenkamercommissie, is aanwezig. De voorzitter is verhinderd. Dank dat je vanavond in ons midden bent. U hebt het rapport en de reactie van het dagelijks bestuur gezien. Ik wil eerst vragen of er algemeen bestuursleden zijn die vragen hebben.

De heer Van Noord: Voorzitter. De fractie Bedrijven heeft het rapport bestudeerd. In uw aanbiedingsbrief bij het rapport schrijft u dat er klachten waren van het Algemeen Bestuur over het vorige rapport. Dat vorige rapport was te dik en niet te lezen, mede door het vakjargon. U belofde beterschap als Rekenkamercommissie en u bent nieuwsgierig naar onze feedback. Om eerlijk en open te zijn, wij zijn kritisch op het rapport en op het grote tijdsbeslag op het ambtelijk apparaat dat nodig was om het onderzoek in een rapport om te vormen. Naar onze mening worden in dit rapport soms hoofdzaken en bijzaken in de conclusies niet naar rato gewogen, maar soms ook verwisseld. Ik geef een voorbeeld. In welke mate is het inkoop-, inhuur- en aanbestedingsbeleid – dat is hoofdvraag 1 – van het waterschap doelmatig en doeltreffend, of in andere woorden, doet het waterschap dingen goed of niet, zijn er hoofdzaken waar het Algemeen Bestuur zich zorgen over moet maken of bent u in het onderzoek achter zaken gekomen die echt fout gaan. Zijn er belangrijke punten die echt verbeterd moeten worden? Pas in de derde paragraaf van uw samenvatting geeft u antwoord op deze vraag en het antwoord is: redelijk. Op school zouden wij zeggen, een zuinig zesje. Als wij met deze hoofdvraag in het achterhoofd het rapport nog een keer goed bekijken, komt mijn fractie tot een wat andere score. Wij vinden in hetzelfde rapport namelijk veel aanwijzingen en bemerkingen dat ons waterschap goed, doelmatig en doeltreffend bezig is met inkoop. Een citaat uit het rapport: "Het algemeen bestuur heeft kaders gesteld, er is vastgesteld inkoop- en aanbestedingsbeleid,

duurzame inkoop en innovatie zijn verankerd in het beleid en aan de voorkant van het inkoopproces is de afgelopen jaren sterk geprofessionaliseerd en zoals wij weten, is het waterschap daarnaast druk bezig met het continu verbeteren." Op vraag 3, waar u wel zeer uitgebreid op ingaat, is de vraag in welke mate het Algemeen Bestuur invulling van de kaderstellende en controlerende rol heeft. Uw antwoord hierop is dat een aantal door u geïnterviewde algemeen bestuursleden niet in detail op de hoogte is van het inkoopbeleid. Het dagelijks bestuur antwoordt dat er wel een infosessie gepland was, maar dat er geen belangstelling voor was. Het is voor onze fractie de vraag in hoeverre en tot in welke details dit inkoopbeleid tot de parate kennis van het algemeen bestuur zou moeten behoren. Wij hebben net een vergadering gehad over besturen op hoofdlijnen. Volgens onze fractie is het zeer de moeite waard om het nut en de noodzaak van dit soort rekenkameronderzoeken nog eens een keer goed in het algemeen bestuur te bespreken. Wij constateren dat er relatief weinig echt grote onderzoeksvragen liggen, dat de onderzoeken niet echt grote problemen aan het licht brengen, dat er veelal conclusies worden getrokken op bijzaken en of de ambtelijke organisatie er al mee bezig is, dat wij als Rekenkamer in stand willen houden dat wij op zijn minst dat graag met meerdere waterschappen willen doen, zodat wij dat kunnen vergelijken en wij graag in het algemeen bestuur de balans willen opmaken hoe we verder gaan, natuurlijk met respect voor de werkzaamheden van de commissie tot nu toe. Het is onze vraag naar aanleiding van dit rapport met name aan onze collega's, maar ook aan de Rekenkamercommissie of het de moeite waard is om nut en noodzaak van dit soort rekenkameronderzoeken goed verder te bespreken.

Mevrouw Korst: Voorzitter, voor het waterschap is efficiënt en goed functioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid van cruciaal belang. Immers, er zijn jaarlijks vele miljoenen mee gemoeid. Zo wordt er jaarlijks ruim zeventig miljoen euro (€ 70.000.000) aanbesteed in ruim honderd (100) aanbestedingen. De Rekenkamercommissie heeft als eindoordeel dat het inkoop- en aanbestedingsproces slechts redelijk doelmatig en doeltreffend is. Blijkbaar zijn er verschillen geconstateerd tussen de verschillende afdelingen met als het ware, het inkoop- en aanbestedingsbeleid is nog steeds niet op het gewenste niveau, ondanks dat uit het rapport blijkt dat er de afgelopen jaren verbeteringen aangebracht zijn. Een verdere verbetering en professionalisering zijn blijkbaar toch nodig. De huidige werkwijze is nog niet goed gestructureerd in de vorm van procesbeschrijvingen en procedures met bijbehorende taken en bevoegdheden. Zo dient de rol van de afdeling Inkoop in de organisatie helder vast te liggen. Hiertoe worden aanbevelingen gedaan. Wij onderschrijven het advies en de aanbevelingen van de Rekenkamer. Als algemeen bestuur dienen wij ook de hand in eigen boezem te steken. Er wordt namelijk geconstateerd dat het algemeen bestuur de kaders die ze zelf heeft vastgesteld, blijkbaar onvoldoende kent. Daarom is verbetering van de informatievoorziening aan het algemeen bestuur noodzakelijk om de controlerende rol naar behoren uit te kunnen voeren. Verder is het van belang dat door het Dagelijks Bestuur binnen de organisatie concrete doelen worden gesteld om zo snel mogelijk tot een efficiënt inkoop- en aanbestedingsbeleid te komen. Wij moeten ons als algemeen bestuur realiseren dat de Rekenkamer er vooral voor het algemeen bestuur is ter ondersteuning van de controlerende taak. Daarmee moeten wij constateren dat dit onderzoek toch wel enigszins achterhaald is, want inmiddels is sprake van geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid. Naar aanleiding van dit onderzoek vinden wij dat wij nieuwe onderwerpen moeten aandragen voor de Rekenkamer die van belang zijn en waarmee wij onze controlerende taak op een goede manier uit kunnen voeren, zodat ook die taak ook weer onderzocht en bekeken kan worden door de Rekenkamer.

De heer Taks: Er zijn kritische opmerkingen gemaakt over de wijze waarop het rapport tot stand gekomen is, maar daar zal de Rekenkamer straks ongetwijfeld zelf op antwoorden. Wij vinden het buitengewoon positief dat er een onderzoek is gedaan naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid en dat dat leidt tot een aantal aanbevelingen die het mogelijk maken het beleid te voeren dat beantwoordt aan de eisen van doelmatigheid en doeltreffendheid. Wij zien dat zo dat een inkoop- en aanbestedingsbeleid van het waterschap garant staat voor zowel zo laag mogelijke kosten als voor zo hoog mogelijke kwaliteit. Voor 50plus moet het beleid zo worden ingericht dat er een evenwicht is tussen beide doelstellingen en wij hebben de indruk dat dat volgens dit rapport zeer wel mogelijk is. Het is de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur om dat beleid in hoofdlijnen te formuleren, maar het betreft de kaderstellende rol van het algemeen bestuur en die moeten wij koesteren als wij de kans krijgen om ons daarop te beroepen en dat is in dit geval duidelijk aan de orde. Maar dit dagelijks bestuur heeft de taak om dit in de praktijk uit te voeren en te begeleiden en daar heb ik alle vertrouwen in. Mij lijkt het van belang om een opmerking in het rapport te onderstrepen, dat vooruitloopt op de discussie die wij later misschien nog krijgen, namelijk dat er invulling wordt gegeven aan de criteria van duurzame inkoop, fair trade, innovatie en sociaal ondernemerschap, zelfs als dat in de praktijk zou leiden tot hogere kosten. Dat heeft een dermate belang, dat heeft prioriteit.

Mevrouw Raaijmakers: Voorzitter, allereerst bedankt voor alle reacties. De reactie die u vorige keer heeft gegeven, hebben wij niet negatief opgepakt, maar wij willen dat graag als positieve feedback zien waar wij graag mee verder willen. U noemde het woord klacht, maar zo heb ik het niet ervaren. Ik heb het meer ervaren als, ga ermee aan de slag en probeer daar als Rekenkamer uw voordeel mee te doen. Dat hebben wij getracht. Wij hebben tijdens het onderzoek ook geconstateerd dat wij in dit onderzoek wellicht een behoorlijk beslag op de ambtelijke organisatie hebben gedaan, meer dan wij op voorhand hadden verwacht.

Dat had met name te maken met het in dossiers zoeken en boven water halen van informatie. Laat het duidelijk zijn dat het niet onze intentie is om de ambtelijke organisatie onevenredig te belasten. Dat wil ik op voorhand helder hebben. U geeft aan dat het oordeel 'redelijk' suggereert dat het matig is. Er zijn heel veel dingen wel goed, maar er kunnen nog een aantal puntjes op de i gezet worden en daar willen wij vooral de nadruk op leggen. Wij hebben een aantal verbeterpunten geconstateerd waarvan wij u mee willen geven om daar als Algemeen Bestuur iets mee te doen of als u dat niet wilt, dat uiteraard niet te doen. Dat staat u vrij. Uw opmerking over nut en noodzaak, de rol van de Rekenkamer en de actuele onderwerpen, daar staan wij voor open. Wij willen graag met het algemeen bestuur in discussie over wat u wilt, wat u van ons verwacht en wat de actuele onderwerpen zijn. Graag zelfs. Die uitnodiging willen wij graag aannemen. Ik heb verder geen echte vragen gehoord, maar dit is op hoofdlijnen de reactie die ik aan u zou willen geven.

De heer Schots: Voorzitter. De reactie van het dagelijks bestuur hebt u gezien in de brief die wij daarover gestuurd hebben en dat dekt hier en daar de kritische opmerkingen die door diverse fracties gemaakt zijn. De suggestie om wat beter te kijken wat relevante onderwerpen zijn om de Rekenkamercommissie mee aan de gang te zetten, dat is denk ik een hele goede en die wil ik namens het dagelijks bestuur graag bij het algemeen bestuur op tafel leggen. Wij hebben nog een groslijst die al een behoorlijke historie heeft en daardoor waarschijnlijk niet meer zo actueel is. Ik denk dat je zou moeten zeggen, die doen wij in het ronde archief en wij gaan dat opnieuw doen en naar de behoeften en inzichten van nu kijken wat de goede onderwerpen zijn voor de Rekenkamercommissie. Het is aan het algemeen bestuur om daar iets over te zeggen.

De voorzitter: Wij hebben pas geleden in het fractievoorzittersoverleg over de Rekenkamer gesproken. Ik vind heel mooi mevrouw Raaijmakers, dat u zegt, wat wil het algemeen bestuur, want dat is in lijn met wat de fractievoorzitters en ook de heer Schots aangeven. De oude lijst weg en opnieuw kijken wat is urgent, groot en echt belangrijk, maar als het er niet is, dan moeten wij niet iets gaan verzinnen. Het moet er echt zijn. Desnoods minder onderzoeken maar meer relevant. Met een schone lei beginnen en alleen iets onderzoeken wanneer het volgens het algemeen bestuur om een groot en urgent onderwerp gaat. En dan met het algemeen bestuur vervolgens samen waarmaken en als de Rekenkamer een middag of avond organiseert, als algemeen bestuur mee te denken, daar dan ook zijn. Zo'n soort betrokkenheid kwam ook bij de voorzitters naar voren en dat sluit aan bij wat ik hier vanavond hoor.

De heer Sneeep: Nog even een ondersteunende opmerking. De VVD is als liberale partij uiteraard voor het in het rapport genoemde statement 'make, buy and rely', uitgaande van een goede kostenbatenanalyse, het uitoefenen van kerntaken tegen de laagste kosten. Wij vinden het heel mooi om in dit verband te vernemen dat drie van de zeven aanbestedingen uit het rapport van de Rekenkamer onderdeel uitmaken van Winnend samenwerken, maar minder mooi te vernemen uit tabel 4.9, toetsing normen van dezelfde rapportage, dat het algemeen bestuur geen inzicht en overzicht heeft van inkoop- en aanbesteding, dat is punt 3 van de tabel, er onvoldoende toetsing is op het al of niet voldoen aan selectiecriteria, punt 16, de spelregels, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en rollen tussen algemeen bestuur en dagelijks bestuur niet duidelijk zijn, punt 28 en dat het algemeen bestuur niet actief gebruik maakt van zijn informatieplicht. Dat is al langse gekomen, punt 30. Met deze constatering ondersteunt de VVD de aanbevelingen van harte en het op grond daarvan geformuleerde voorstel.

Besluit: Het algemeen bestuur:

- 1. Geeft het dagelijks bestuur de opdracht om op korte termijn met het algemeen bestuur het gesprek te voeren over inkoop- en aanbestedingen, gekoppeld aan de actualisering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid;**
- 2. Gebruikt dit gesprek om 1) inhoudelijk op de hoogte te komen en doelstellingen te delen en 2) om de informatiebehoefte van het algemeen bestuur scherp te krijgen;**
- 3. (indien van toepassing) Geeft het dagelijks bestuur opdracht aandachtspunten in het beleid te operationaliseren, zodat de ambtelijke organisatie ermee kan werken.**

1.d. Aanbieding rapportage nazorgonderzoek subsidieverwerving bij Brabantse Delta

De voorzitter: Wil iemand hierover het woord voeren?

De heer Sneeep: Hoewel de VVD in het algemeen niet zo voor subsidies is, vinden wij het wel van belang voor het waterschap dat de mogelijkheden die er zijn, maximaal worden benut en daarom onderschrijven wij de aanbevelingen in het rapport van de Rekenkamer om het Dagelijks Bestuur te vragen het nieuwe subsidiebeleid binnen vijf jaar te evalueren en daarin tijdig de mogelijkheid van een second opinion mee te nemen, alsmede tijdige signalering van moeilijkheden bij subsidieverwerving of verantwoording. In dit verband merken wij ook op dat het erop lijkt dat kennis en vaardigheden van de subsidieadviseur op dit moment onvoldoende geborgd zijn. Als dat zo is, zou dat risico's met zich mee kunnen brengen ten aanzien van kwaliteit en continuïteit van de subsidieverwerving of verantwoording. Overigens constateren wij bij

zowel agendapunt 1.c als 1.d dat er geen extreem verrassende inzichten naar voren zijn gekomen uit de rapportages van de Rekenkamer. Daarbij in acht nemend dat dergelijke onderzoeken veel vragen van de organisatie, en wij als VVD de efficiency en lage kosten hoog in het vaandel dragen, stellen wij voor het aantal onderzoek te beperken tot maximaal twee per jaar en minimaal een, al naar gelang de behoefte. Onder het motto 'vertrouwen is goed, maar controle is beter' zou een jaar overslaan ons net iets te ver gaan.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Het nazorgonderzoek geeft aan dat alles wat er toen is afgesproken, zo ongeveer is uitgevoerd. Dus complimenten aan de organisatie en wij mogen het ons als algemeen bestuur gerust aanrekenen dat het gewoon goed gelopen is. Ik wil de koppeling naar het eerdere punt even noemen, want daar blijkt dat wij als algemeen bestuur een opdracht hebben verstrekt, dit over de schutting gesmeten naar de Rekenkamercommissie en ze daarna hebben laten zwemmen. Als ik op pagina 5 nog een keer lees dat wij onze kaders niet kennen, laat staan dat wij weten wat de onderzoeksvraag is, dan geeft ons dat te denken over hoe wij de volgende onderzoeken aan de Rekenkamer gaan uitbesteden. De Rekenkamer is een instrument van het algemeen bestuur en wij hebben op dit punt de Rekenkamer goed in de steek gelaten, laat ik het zo maar even zachtjes formuleren. Ik denk dat het belangrijk is om goede onderzoeksvragen te formuleren met een sterke betrokkenheid van het algemeen bestuur op die onderzoeksvragen, wetende wat wij nou eigenlijk vragen, want dan kun je ook iets met de conclusies doen. En zoals nu uit het nazorgonderzoek blijkt, de organisatie kan ermee verder en kan zeggen, het lijstje dat wij moesten afwerken, hebben wij afgewerkt en dat kan afgevinkt worden.

De heer De Boer: Voorzitter, onze fractie heeft zich geconcentreerd op het rapport met betrekking tot de nazorg naar subsidieverwerving en wij zijn heel blij met het rapport van de Rekenkamer en wij ondersteunen de aanbevelingen van harte. Subsidieverwerving vormt, zoals wij telkens weer zien, een belangrijk onderdeel bij het realiseren van onze projecten. Wij zijn ook blij met de constatering van de Rekenkamer dat het dagelijks bestuur inmiddels hele goede stappen heeft gezet met het verbeteren van het proces rondom subsidieverwerving. Helaas constateren wij ook dat het dagelijks bestuur op een aantal punten de specifieke aanbevelingen van de Rekenkamer niet overneemt of er niets van vindt of in elk geval er niets over meldt. Wij lezen in de brief van 22 september niets over de aanbeveling dat de organisatie kwetsbaar is op het punt van de subsidiecoördinator in formatieve zin. Wij lezen niks over de mogelijkheid van het uitvoeren van een second opinion en wij vernemen ook niets over een tijdige signalering van moeilijkheden bij het verkrijgen van subsidie en de verantwoording van subsidieverwerving achteraf. Wij vinden deze onderwerpen heel belangrijk en deze verdienen alle aandacht. Waarom heeft het dagelijks bestuur in de brief van 22 september daarover niets vermeld aan het algemeen bestuur? Is het dagelijks bestuur bereid om de aanbeveling alsnog over te nemen? En zo niet, dan willen wij graag weten waarom niet.

De heer Taks: Voorzitter. Dit nazorgonderzoek is een vervolg op een eerder onderzoek over de periode 2010 tot 2012, toen geconstateerd werd dat de verwerving van subsidies in grote lijnen doelmatig en doeltreffend was, maar dat er verbeteringen mogelijk waren en die verbeteringen zijn inmiddels aangebracht. Ook de informatieverstrekking aan het algemeen bestuur zou verbeterd zijn, maar wij kunnen dat slecht beoordelen omdat wij pas sinds kort in dit gezelschap vertoeven en wij weten niet hoe de toestand voor 2015 was, maar ik neem graag op gezag van het dagelijks bestuur aan dat het verbeterd is. Ik denk dat het een nuttig onderzoek is van de Rekenkamer, want subsidies moet je binnenhalen als ze binnen je bereik liggen.

Mevrouw Raaijmakers: Volgens mij zijn er aan mij geen vragen gesteld, dus ik heb ook niets toe te voegen.

De voorzitter: U kreeg een compliment.

Mevrouw Raaijmakers: Dank u wel daarvoor.

De heer Schots: De belangrijkste vraag gaat over de continuïteit en borging van kennis en kunde op het vlak van subsidies in deze organisatie. Ik dacht dat wij bij het oorspronkelijke onderzoek al hebben aangegeven dat wij daar een constructie voor hebben die denk ik, voldoende borging in zich heeft. Wij hebben twee eigen medewerkers die zich gedeeltelijk met subsidie bezighouden en dat dat gedeeltelijk is wil niet zeggen dat de aandacht onvoldoende is. Verder hebben wij in waterschapsverband overleg met alle waterschappen over de subsidies en om ideeën op te doen en wij hebben als waterschappen het bureau Brussel met vertegenwoordigers van de waterschappen die met name de Brusselse regelingen op EU-niveau volgen. Ik heb niet het idee dat wij hier een aanbeveling niet opgevolgd hebben. Het kan altijd beter en daar wil ik altijd verder voor gaan, maar het is niet zo dat de subsidie als vijfde wiel aan de wagen hangt. Daar wil ik afstand van nemen.

De heer De Boer: Volgens mij heeft de portefeuillehouder niet op mijn vragen gereageerd.

De voorzitter: Wel op een aantal, zoals de vraag over de afhankelijkheid van een of twee mensen.

De heer Schots: U heeft nog twee dingen genoemd, de second opinion. Daarvan denk ik dat met de structuur die ik zojuist geschetst heb bij subsidieaanvragen en mogelijkheden, wij langs verschillende invalshoeken daarnaar kijken, dus daar heb je denk ik de second opinion eenvoudig te pakken. Daarnaast hebben wij op het vlak van de verantwoording van subsidies natuurlijk hele specifieke werkwijzen. De verantwoording van subsidies luistert erg nauw, want als je daar steken laat vallen, dan kun je los van de inhoudelijkheid gewoon je subsidie mislopen als je niet op tijd de verantwoording en accountantsverklaring die daarbij horen, indient. Ik denk dat de verantwoording in onze administratie goed geborgd is. Ik denk dat u ook bij alle projecten waar subsidies aan de orde zijn, in de projectenrapportage bij de managementletter regelmatig informatie krijgt en wij hebben een keer per jaar het overzicht van de verrichte investeringen en de subsidies die daarbij zijn binnengehaald. Ik denk dat wij op dat gebied goed scoren.

De heer De Boer: Daar wil ik graag op reageren, want naar mijn idee is een second opinion toch iets anders dan wat u bedoelt. Maar om daar zekerheid over te krijgen, zou ik dat ook graag van de Rekenkamer horen, die zit nu aan tafel. Of de aanbeveling over de second opinion is wat het antwoord van de heer Schots aangeeft.

Mevrouw Raaijmakers: Voor de zekerheid om ook de waarheid te spreken, ga ik er de oorspronkelijke aanbeveling bij halen, want ook dit onderzoek is van voor mijn tijd. Volgens mij gaat het om een second opinion met betrekking tot de subsidiemogelijkheden: "Voor een aantal projecten per jaar is een second opinion met betrekking tot subsidiemogelijkheden aan te vragen voor aanvang van projecten." Volgens mij betekent het dat je een tweede partij – daar kun je als algemeen bestuur over discussiëren of je dat extern of intern wilt doen – dus iemand van buiten met het reguliere proces mee laat kijken. Volgens mij is het wel iemand anders dan die het normaal doet. Zo interpreteer ik hem, er staat geen heldere definitie in.

De heer De Boer: Ik vind het wel een puntje. Naar mijn gevoel is een second opinion toch van een externe partij, in ieder geval van iemand die er onafhankelijk van het proces binnen het waterschap naar kijkt en dat is iets anders dan de portefeuillehouder heeft verwoord. Als mijn interpretatie goed is, dan zou dat betekenen dat de aanbeveling niet wordt overgenomen.

De heer Van Stokkom: Twee opmerkingen. Waar de Rekenkamer praat over second opinion, zetten zij die tussen aanhalingstekens. Dat is vast betekenisvol, misschien kan mevrouw Raaijmakers daarop ingaan. Het tweede punt, als ik kijk naar wat wij in het Brabantse doen, met name in de watersysteemhoek, daar speelt het heel prominent, maar het geldt ook voor de zuiveringshoek, dan worden vrijwel alle subsidiemogelijkheden besproken binnen Winnend samenwerken en dus met De Dommel en Aa en Maas en er wordt intensief contact gehouden met wat er in het Brusselse aan subsidiemogelijkheden zijn dan wel ontstaan. Er wordt in de planning en programmering zo goed mogelijk op ingespeeld, zodanig dat wij optimaal proberen gebruik te maken van de subsidiemogelijkheden die er zijn. Dat is door de Rekenkamercommissie geconstateerd. De tweede opmerking, op het moment dat je met subsidieaanvragen bezig bent en je probeert met subsidies een deel van de kosten van een project te financieren, dan heb je aan de voorkant bij de aanvang van projecten zelden de tijd om nog eens een externe of een ander een second opinion te laten doen, omdat de deadline van het indienen van subsidieaanvragen tamelijk strak is. Kortom, ik denk dat er voldoende borging is door niet alleen in eigen huis, maar juist ook bij onze collega-waterschappen en bij de Unie en bij Bureau Brussel de mogelijkheden af te tasten, waardoor ik de toegevoegde waarde van een second opinion vanuit mijn optiek buitengewoon betwijfel.

De heer De Boer: Voorzitter, dan zou ik graag de toezegging hebben dat als de subsidie onverhoopt niet wordt verleend, dat dan in de sfeer van verantwoording en melding van problemen hier terugkomt, want dat is dan de andere aanbeveling van de Rekenkamer.

De heer Schots: Subsidietrajecten zijn zelden probleemloos, dat geldt niet alleen voor ons, maar voor iedereen die met subsidies werkt. Vaak is het zo dat je subsidie aanvraagt op geschatte bedragen van een project en op basis van geschatte kosten en die willen achteraf weleens anders uitpakken. Dat betekent niet per definitie dat je als je een subsidie voor bedrag x aanvraagt, je dan ook bedrag x krijgt. Het hangt van je verantwoording achteraf af van wat er uit de hoge hoed komt. Ik weet niet of u dat betitelt als problemen bij de verwerving van subsidies. In de rapportage die u krijgt over de afloop van het investeringsprogramma staan geplande en werkelijke investeringsuitgaven en subsidies vermeld, dus op hoofdlijnen hoort u denk ik voldoende wat het resultaat van de subsidieactiviteiten geweest is. Als er echt dingen fout lopen, dan is het helemaal anders en in voorkomende gevallen zullen wij het algemeen bestuur daar direct over informeren.

De voorzitter: Dat lijkt mij een goede toezegging van het dagelijks bestuur. Ik dank mevrouw Raaijmakers voor haar komst en wij wensen u veel succes met de Rekenkamer nieuwe stijl, zoals wij dat net besproken hebben.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt het rapport voor kennisgeving aan.

2. Notulen en besluitenlijst van 14 september 2016

De voorzitter: Dan stel ik nu de notulen en de besluitenlijst aan de orde.

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Ik wil nog even bedanken voor de antwoorden op de technische vragen. Die waren duidelijk. Toch wil ik nog even mijn gevoel daarin verwoorden. Er is toch behoorlijk aangegeven hoe mensen geïnformeerd willen worden en tot mijn verbazing krijgt de digitalisering weinig aandacht voor degenen die geïnterviewd zijn daarin. Omdat wij juist onze achterban betrokken willen hebben in de sociale media en digitalisering die ook vanuit de wet op ons afkomt, is het wel een zorg dat wij dit in de toekomst wel goed moeten meenemen.

De heer De Boer: Naar aanleiding van het verslag en de discussie over bestuurlijke vernieuwing merk ik even op dat de goede lezer van het verslag heeft kunnen constateren dat de heer Van Riet die de vorige keer insprak, al een voorschot heeft genomen op onbedoelde neveneffecten van de bestuurlijke vernieuwing. Ik citeer: "Heel bijzonder dat ik nog op de oude manier kan inspreken, want door de bestuurlijke vernieuwing verandert dat." Hij neemt een voorschot op effecten van als straks projecten hier niet meer langskomen, dan vervalt ook het insprekrecht en dat is toch een democratisch grondrecht.

De heer Kocx: Volgens mij zijn wij met de notulen bezig. Wanneer we allemaal zaken gaan citeren die de vorige keer gezegd zijn, dan wordt de vergadering wel heel erg lang.

De heer De Boer: Dit moet toch kunnen denk ik, dit is actueel.

De voorzitter: U hebt het ingebracht, maar maak u geen zorgen, voorlopig veranderen wij niks aan het insprekrecht. Dat is een democratisch recht en dat sluit volgens mij aan bij een grote behoefte ook van de algemeen bestuursleden, en volgens mij heeft nog nooit iemand de suggestie gedaan om dat onderdeel te schrappen, want wij hechten er grote waarde aan dat mensen rechtstreeks in kunnen spreken. Wij hebben u toegezegd dat u een geactualiseerde actielijst krijgt, die wordt tussentijds aan u toegestuurd. Die krijgt u zo spoedig mogelijk.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 14 september 2016 vast.

3. Nota's ter besluitvorming

3.a Verlenen uitsluitend recht aan SNB tot slibverwerking

De voorzitter: Dit wil ik bespreken in relatie met 4.a, de bestuursopdracht strategie slibeindverwerking. Een blok over SNB-slibverwerking. Ik wil vragen wie daarop wil reageren. Dan kan het dus zowel gaan om het verlenen van het uitsluitend recht als om noties over de bestuursopdracht strategie slibverwerking. Ik wil u oproepen om het kort en bondig in te brengen, dan kunnen we vanavond vast gaan oefenen.

De heer Van Dam: Voorzitter, naar aanleiding van dat wij aan zien komen dat de capaciteit van SNB niet volledig wordt benut en het aantrekken van andere stromen, is bekeken welke scenario's daar het beste bij passen. Het eerste voorstel is het oprichten van een dochteronderneming, het stuk dwars doorlezend kom je denk ik, tot dezelfde conclusie dat dat de beste manier zou zijn, maar uitwerkend bleek dat om een aantal redenen niet mogelijk. Ik heb daarover verder nagedacht en ik verzoek de portefeuillehouder deze gedachte van een dochteronderneming niet los te laten. Laat alle extra stromen die verwerkt zouden kunnen worden, via een dochteronderneming lopen en laat de dochteronderneming aandeelhouder worden van SNB, net zoals waterschappen met dezelfde rechten en plichten. Ik denk dat het moeilijk is dat wij als waterschap dan in beide eigenaar zijn en dus laat een commerciële partij eigenaar zijn van de dochteronderneming voor het verwerken van die stromen. Ik heb een vraag aan de portefeuillehouder, brengen de extra stromen gevolgen mee voor het restproduct? Wij werken met monoverbranding en een van de grote voordelen is dat het daarmee gemakkelijker is om bepaalde grondstoffen zoals fosfaat, terug te dringen. Welk risico lopen wij als wij extra stromen aantrekken om dat te doen? Heeft u nagedacht, minder aanbod, daarom zou de volle capaciteit niet benut kunnen worden, maar het terugbrengen van de capaciteit en dan praat ik niet over de installatie maar over de bezetting enzovoorts, kunnen wij niet gewoon accepteren dat er minder slib komt en daar spelen wij op in met een kleinere operatie.

De voorzitter: Ik vond de tweede vraag erg technisch, dus probeer het bestuurlijk te laten zijn.

De heer Kocx: Voorzitter. Wij hebben naar tevredenheid antwoord gekregen op onze technische vragen. Wij vroegen ons af, zijn wij schadeplichtig of niet? Daar is goed op geantwoord door de organisatie, dus ik denk

dat wij de slibstrategiestudie die nu beschreven wordt, moeten afwachten. Wat daar gaat uitkomen, moeten wij nog bezien, welke mogelijkheden en welke keuzes wij dan gaan maken. Tot die tijd kunnen wij zeker instemmen met het voorstel.

De heer Mureau: Voorzitter. Wij kunnen de fractie Bedrijven een heel eind volgen. Wij ondersteunen de lijn van het dagelijks bestuur om het onderzoek af te wachten en op basis van die gedegen informatie de discussie te voeren.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Wij vinden het een belangrijk agendapunt. Wij stemmen in met het voorstel om uitsluitend recht te verlenen. Daar zit voor ons geen probleem. Wij willen wel onder de aandacht brengen dat wij SNB een heel belangrijk dossier vinden, want wij zijn aandeelhouder. Het merendeelcriterium gaat verdwijnen. Nou is het niet zo dat wij straks minder aan te bieden hebben dan men vanuit de aandeelhouders zou willen. Op dit moment is er zelfs een te veel aan slib van de aandeelhouders en zowel in een te veel als te weinig situatie betalen wij, omdat wij aandeelhouder zijn. Dus er zit een heleboel aan de financieel technische kant. De motie van andere collega-waterschappen hebben wij ontvangen en wij vinden het jammer dat het dagelijks bestuur deze niet meteen heeft doorgestuurd, omdat deze aan alle bestuurders is gericht, dus dat is algemeen bestuur en dagelijks bestuur en ook omdat u wist en weet dat hier algemeen bestuursbreed een motie is aangenomen. Er worden hier bijna geen moties aangenomen, maar deze wel en ook nog eens algemeen bestuursbreed. Daarin hebben wij aangegeven dat wij het belangrijk vinden dat er toekomstscenario's worden uitgewerkt. Nou wordt er wel een verwijzing naar gedaan dat het in 2017 gebeurt, maar het is zo'n belangrijk dossier, wij zijn financieel verantwoordelijk. Er gebeurt in 2017 heel veel als het gaat om veranderingen in financiële zin, constructies lopen af, enzovoorts. Ik zou willen pleiten voor een klankbordgroep vanuit het algemeen bestuur misschien gekoppeld aan de commissie Financiën, die gericht kan meedenken over de voortgang, want er zijn heel veel ontwikkelingen en dat lezen wij in de trends die in de motie van onze collega's zijn beschreven en ik wil dat wij die meer recht doen dan deze alleen bij het dagelijks bestuur parkeren, want wij hebben niet voor niks met elkaar eerder ook een motie aangenomen.

De heer Taks: Voorzitter. Er is eerder uitgebreid over dit onderwerp gesproken en toen zijn diverse varianten besproken en deze kwam eruit als de beste en meest veilige constructie. Wij kunnen met het voorstel van harte instemmen. Ik denk dat wij daarmee een wijze weg bewandelen, wij lopen geen risico en het probleem wordt ondervangen. Voor de toekomst van SNB wachten wij de bestuurlijke opdracht af. Straks komt die discussie uitgebreid aan de orde, voorlopig is dit een goed voorstel.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. Wij gaan akkoord met het voorstel gezien de omstandigheden, maar er zijn veel kanttekeningen en risico's bij benoemd en daarom is het extra belangrijk om de motie waar mevrouw Bonthuis het over heeft, te gaan uitvoeren. Er ligt gelukkig al een voorstel op tafel als het gaat om de bestuursopdracht. Deze opdracht bekijkend, denk ik dat het heel verstandig is om een externe procesbegeleider te benoemen, evenals externe adviseurs, maar ik wil voorstellen om ook mensen uit de niet-afvalverwerkerswereld als extern adviseur te laten meedenken in een soort klankbordgroep buiten onze cirkel. Vanavond hebben wij hele mooie voorbeelden gehad van de creatieve sector, reclame, gezondheid, laat anderen eens gewoon meedenken is mijn advies.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, het verlenen van uitsluitend recht is wat ons betreft een noodgreep, een gekunstelde juridische constructie om wetgeving te ontwijken. Waar heb ik dat meer gehoord in de Zuidas? Waar zijn wij als overheid mee bezig als wij zelf als overheid proberen om wetgeving te omzeilen? Wij ontkomen er niet aan om deze tijdelijke noodgrepen te maken, de discussie over slibverwerking in de toekomst is essentieel. De huidige constructie – dat geeft u zelf in het stuk aan – is op langere termijn ook niet haalbaar, dus alternatief 5, de uitkomst van de discussie over de toekomst van de slibverwerking, ontbreekt en daarom zou ingestoken moeten worden op de scenario-analyse die in het stuk staat, zijn wij in de toekomst van SNB en is SNB in de toekomst nog van ons? Met andere woorden, als wij alternatief 5, dus het afstoten van SNB, het verkopen van de aandelen dan wel de gemeenschappelijke regeling opheffen, niet als serieuze optie in de bestuursopdracht een plek geven, dan blijven wij vallen in de noodgreep die wij nu plegen. Ik zou mij best voor kunnen stellen dat wij vanavond niet besluiten om het uitsluitend recht te vestigen voor onbepaalde tijd, maar dat wij druk op de ketel houden en zeggen, wij vestigen het uitsluitend recht tot 1 januari 2018, om de druk op de bestuurlijke ketel te houden dat er wel degelijk snel en voortvarend gewerkt moet worden naar de lange termijnvisie op het gebied van slibverwerking, maar gelijktijdig ook aan onze relatie met de gemeenschappelijke regeling SNB.

De heer Velthoen: Voorzitter. Voor de VVD geldt dat wij blij zijn dat wij nadenken over de toekomst van de slibverwerking en over de mogelijkheden die er liggen. Wij zien hier een praktische oplossing en hebben geen behoefte aan klankbordgroepen of anderszins om dit te begeleiden. Wij achten het dagelijks bestuur bekwaam genoeg om deze zaak ter hand te nemen.

De heer Verroen: Voorzitter. Dank voor de beantwoording van de schriftelijke vragen over het mogelijk intrekken van de verordening. Het is geen verplichting die schadeplichtigheid zou opleveren als wij deze zouden intrekken. Als wij door intrekking uit zo'n samenwerking zouden stappen, gaan wij dan relationeel geen problemen krijgen met andere partners binnen SNB? Met andere woorden, het kan juridisch wel, maar zouden wij ons daarmee niet onbestaanbaar maken? In de bestuursmededeling van de heer Schots die wij ontvangen hebben, wordt gezegd dat bestuurlijk binnen Waterschap Aa en Maas een discussie is ontstaan over de interactie tussen ondernemingsplan en de uitkomsten van de slibstrategie en er wordt gezegd dat die twee in elkaar verwerkt worden. Hoe ziet de planning eruit? Dat vind ik een belangrijke optie.

De heer Schots: Voorzitter, ik zie een aantal vragen bij u allen terugkomen, dus die ga ik gemeenschappelijk beantwoorden. Naar aanleiding van de motie die door het algemeen bestuur is aangenomen, over SNB hebben wij stappen gezet samen met andere aandeelhouders van SNB en besloten tot het doen van een slibstrategiestudie over de beste mogelijkheden richting toekomst van slibverwerking van de waterschappen. Dit is niet geconditioneerd door wel of niet in SNB blijven, het is een open studie en afhankelijk van de richtingen die hieruit naar voren komen – daarvan zult u in de rapportage zien en horen – en door de keuze die gemaakt wordt, vloeit de rol van SNB voort bij de toekomstige slibverwerking van de waterschappen. Deze studie is dus algemeen, los van SNB, maar in de stukken hebt u kunnen zien dat SNB vanwege haar enorme kennis van technologie, markt en alles wat met slibverwerking te maken heeft, natuurlijk meedoet aan dit onderzoek, vooral in de sfeer van informatievoorziening. Dat is de algemene beantwoording over hoe de slibstrategiestudie vormt krijgt. Ik hoor suggesties voor het oprichten van klankbordgroepen. Bij Aa en Maas heeft men gekozen voor een klankbordgroep en wij hebben binnen ons waterschap ervoor gekozen om een bestuursopdracht te geven waar het dagelijks bestuur mee aan de slag gaat. Op het moment dat het onderzoek klaar is, wordt een terugkoppeling gegeven naar het algemeen bestuur. Ik maak even de vergelijking met de studie van Aquon die procesmatig vergelijkbaar is. Daar is ook een studie uitgevoerd met een externe partij, die tot bevindingen geleid heeft die in een themasessie aan het algemeen bestuur zijn voorgelegd en waar u vervolgens een besluit over hebt kunnen nemen en het dagelijks bestuur is van mening dat dit de normale aanpak is binnen ons waterschap en die wij hier ook zouden moeten gaan volgen. Wat het uitsluitend recht betreft, vraagt de heer Van Dam toch naar een dochteronderneming te kijken. Wij zijn met die optie begonnen want die voorkeur hadden wij ook, maar de vijf juristen van de waterschappen zijn tot de conclusie gekomen dat er voorwaarden verbonden zijn aan het alloceren van ondernemingsonderdelen, aan het alloceren van markten aan SNB en aan de dochter die wij in redelijkheid in deze situatie niet ingevuld krijgen. De juristen hebben de dagelijks besturen van alle waterschappen geadviseerd hier niet voor te kiezen, want het is geen haalbare route en daarmee creëer je geweldig veel problemen. De heer Schouwenaars vindt de oplossing van het uitsluitend recht iets om de wet te omzeilen. Ik ben het daar niet mee eens, want het uitsluitend recht is een juridisch middel dat toegepast mag worden en waar helemaal niets verkeerd mee is.

De heer Schouwenaars: Bij interruptie, wij lopen in dit land te hoop tegen allerlei juridische constructies die bedacht worden om belasting te ontwijken. De een vindt dat moreel aanvaardbaar en de ander vindt dat iets minder moreel aanvaardbaar. Ik vind deze constructie daarmee vergelijkbaar, wettelijk mag het, maar het zou eigenlijk niet mogelijk moeten zijn.

De heer Schots: Deze constructie is juist bedacht en mogelijk gemaakt om overheden en waterschappen de mogelijkheid te geven om te doen wat wij nu gaan doen. Dat is dan de meest voor de hand liggende keuze als de optie van de dochteronderneming vanuit de juridische optiek op geen enkele manier haalbaar blijkt te zijn. Alle stromen die bij SNB binnenkomen, zijn slib. Er worden geen andere producten verwerkt, het is monoverbranding van een homogeen product en of dat slib nou van ons komt of van een niet-aandeelhoudend waterschap of van een derde partij, het is allemaal slib, dus daarmee kunnen in de procesvoering geen problemen ontstaan. Het terugbrengen van capaciteit is niet aan de orde, omdat wij op korte termijn zelfs meer hebben dan wij aan kunnen, dus dat betekent dat wij nog bij derde partijen moeten verwerken en op de tweede plaats betekent het terugbrengen van capaciteit onmiddellijk kostprijsverhoging, dus daar is niemand mee gebaat. De kosten per ton verwerkt slib zijn zo laag mogelijk als je zo veel mogelijk tonnen slib door de installatie haalt en wanneer je dat vermindert, dan gaat het ogenblikkelijk doorwerken in de kosten en in de begrotingen van alle waterschappen. Ik denk dat dat geen goed plan is. De heer Schouwenaars, blijven wij wel of niet aan SNB hangen. Ik heb in mijn algemene beantwoording al gezegd dat dat een vraagstuk is dat pas aan de orde komt als de slibstrategiestudie voltooid is. Mevrouw Raedts heeft gerefereerd aan externe procesbegeleiding. Dat gebeurt ook, er is een externe procesbegeleiding door een gerenommeerd adviesbureau dat deze studie met aandeelhouders gaat doen en dat traject is inmiddels in gang gezet. Dan nog de vraag van de heer Verroen, het verhaal over de operationele planning in relatie met de opmerking die daarover door Aa en Maas gemaakt zijn. U heeft in een van uw vorige vergaderingen mij gemachtigd om in de aandeelhoudersvergadering van SNB het ondernemingsplan goed te keuren en dat heb ik ook gedaan. Het waterschap Aa en Maas zat daar iets anders in en wilde het ondernemingsplan niet goedkeuren, zolang er geen slibstrategiestudie is en wij weten waar wij de komende tien tot twintig jaar naartoe moeten. Dat heeft de discussie opgeleverd, maar ja, dan is SNB stuurloos, want als een directie geen

ondernemingsplan heeft dat door zijn aandeelhouders is goedgekeurd, wat kan en mag zij dan nog doen? Wij hebben contracten die een looptijd van tien jaar hebben, wij hebben personeel in dienst, wij hebben onderhoud te doen en de installatie in leven te houden, dus dat heeft een discussie en een extra aandeelhoudersvergadering opgeleverd en daarbij is de afspraak gemaakt dat het ondernemingsplan waar ik net op duidde, op enkele onderdelen in de tekst wordt aangescherpt, zodanig dat Waterschap Aa en Maas het gevoel heeft dat het niet voor tien jaar in beton gegoten staat en als er straks een slibstrategiestudie komt die iets anders aangeeft, wij dan geen kant meer uit kunnen. Daar wordt nu aan gewerkt en begin december is een extra aandeelhoudersvergadering gepland waar dit ondernemingsplan in lichtelijk aangepaste vorm ter goedkeuring wordt voorgelegd. Wij mogen aannemen dat met deze aanpak de collega's uit Den Bosch daarmee kunnen leven. In de technische vragen is iets gezegd over het relationele aspect. Als iemand eruit treedt, wat doet hij dan de anderen aan? Je bent met zijn allen aandeelhouder in SNB en de constructie die er nu ligt met het uitsluitend recht, betekent op dit vlak nog niets. Op het moment dat je in de slibstrategiestudie tot de conclusie komt dat er andere routes begaan moeten worden – dat kan voor ieder waterschap anders zijn – dan zul je naar de bestaande aandeelhoudersovereenkomst in SNB moeten kijken hoe je dat dan invult. Ik denk dat wij daar met zijn allen bij zijn. Wij hebben met zijn allen afgesproken dat wij dit pad ingaan en wij gaan met zijn allen kijken hoe wij daar een goede oplossing voor vinden.

Tweede termijn

De heer Van Dam: Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op de dochteronderneming. Ik heb uit de stukken goed begrepen dat een dochteronderneming door de waterschappen dusdanige problemen creëert dat het geen goede optie is, maar ik heb gesuggereerd een dochteronderneming van een commercieel bedrijf en waar de waterschappen geen aandeelhouder van zijn en dat de dochteronderneming aandeelhouder wordt van SNB, net zoals de waterschappen en dan heb je dat probleem niet. Om die reden kun je alle andere stromen via de dochter laten lopen en zo toch het probleem dat je met de dochteronderneming zou hebben, omzeilen. Het is niet zo zoals in het stuk is uitgezocht, want dat is mij helder.

De heer Kocx: Voorzitter. Kort en krachtig. Mijn fractie is geen voorstander van een klankbordgroep. Wij zouden zeggen, er ligt nu een mededeling over een strategiestudie, laten wij die afwachten en kijken wat daar uitkomt en als er schokkende dingen uitkomen, dan kunnen wij daar desgewenst altijd nog een BOB-procedure over gaan voeren.

De heer Mureau: Voorzitter, vanuit onze fractie alle steun voor het dagelijks bestuur voor de ingezette lijn en alle vertrouwen dat het dagelijks bestuur dat op een goede manier uitvoert. Wij zien de resultaten van de slibstrategiestudie met belangstelling tegemoet.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Water Natuurlijk hecht erg aan een goede terugkoppeling en als dat niet in de vorm van een klankbordgroep kan, dan stel ik voor dat het dagelijks bestuur in de commissie Financiën zowel over het financiële verhaal als over de slibstrategie zelf terug rapporteert, zodat wij dit goed kunnen volgen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Dat sluit aan bij mijn opmerking. Het wel of niet oprichten van een klankbordgroep, als wij niet overgaan tot het oprichten van een klankbordgroep, dan ontslaat dat het dagelijks bestuur niet van de mogelijkheid om tussentijds het algemeen bestuur in de discussie mee te nemen. Ik zou daarvoor willen pleiten in het belang van dit onderwerp als het gaat om duurzaamheid en slibverwerking, maar ook onze duurzame financiële positie.

De heer Schots: Voorzitter. Ik zal de vraag van de heer Van Dam over de dochteronderneming laten beantwoorden door de heer Huijsmans. Dat is een vergaand juridisch vraagstuk. Dan de suggestie van mevrouw Bonthuis om tussentijds een terugkoppeling in de commissie Financiën te geven, dat lijkt mij een goede, want dat past in de verruimde taakstelling van de commissie Financiën waar wij eerder toe besloten hebben. Ik denk dat dat een heel werkbare oplossing is. Dat neemt niet weg dat als wij aan besluitvorming toe zijn over dit belangrijke onderwerp, ook uw algemeen bestuur zullen informeren en ik denk dat dat iets eerder moet dan wanneer het besluit genomen moet worden. Ik verwijs nogmaals naar de aanpak bij het Aquon dossier. Dat heeft naar mijn mening in uw richting goed gewerkt. De heer Schouwenaars heb ik beantwoord.

De heer Huijsmans: De optie van de heer Van Dam, wij zitten nu in een inbestedings situatie en dat in relatie met het vestigen van het uitsluitend recht. Volgens de criteria van inbesteding is het niet mogelijk om een partij die niet een overheid is, als aandeelhouder te laten toetreden. In de statuten dan wel de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat het een waterschap moet betreffen, maar dat zou ik nog na kunnen zoeken.

De heer Schouwenaars: Bij interruptie, voorzitter, ik kan mij voorstellen dat de statuten van de slibverwerking NV zich ertegen verzetten, maar wij zijn zelf medeverantwoordelijk voor die statuten. Wij hebben in de statuten vastgelegd dat het een overheids-NV is, dus alleen overheden kunnen aandeelhouder zijn. Wat belet ons om voor de lange termijnoplossing in de slibstudie mee te nemen om van een overheids-NV af te stappen en daar een andere constructie voor te bedenken?

De heer Schots: Ik heb al een aantal keren gezegd dat wij een slibstrategiestudie gaan doen waaruit de beste oplossing voortkomt wat de waterschappen langjarig gezien de beste oplossing vinden voor de verwerking van ons slib en afgeleid daarvan komt een keuze voor wat wij vervolgens met SNB al of niet gaan doen en daar ligt alles open, statuten wijzigen, handhaven, opheffen, dus dat moeten wij niet nu even snel vooruitlopend op de slibstrategiestudie gaan doen. Dat moeten wij even rustig parkeren totdat wij die studie afgerond hebben, weten wat wij strategisch en lange termijn willen en dan daar de betreffende uitvoeringsmaatregelen voor SNB voor nemen.

De voorzitter: Aan het besluit wordt toegevoegd dat tevens is afgesproken dat de bestuursopdracht slibstrategie eindverwerking ingaat zoals die hier is neergelegd met de toezegging van het dagelijks bestuur dat wij tussentijds de commissie Financiën zullen betrekken en een toezegging dat als het algemeen bestuur daar behoefte aan heeft, wij een thema-avond zullen organiseren in vergelijking met Aquon – die heeft toen ook goed gewerkt – zodat het algemeen bestuur kennis kan nemen en inbreng kan leveren om de betrokkenheid van het algemeen bestuur te vergroten.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. Het verlenen van een uitsluitend recht aan SNB door vaststelling van de Verordening Verlening uitsluitend recht slibverwerking Waterschap Brabantse Delta;
2. Het neerleggen van de bevoegdheid bij het dagelijks bestuur tot het verstrekken van een overheidsopdracht (het aangaan van een dienstverleningsovereenkomst) onder het uitsluitend recht.

3.b. Renovatie bedrijfsgebouwen rwzi's Bath, Nieuwveer en Rijen

De heer Van Noord: Voorzitter. Dank voor het beantwoorden van de technische vragen. Naar aanleiding van een van de antwoorden, wij hadden gevraagd om bij al deze renovaties van de gebouwen van onze rwzi's te kijken naar duurzaamheidsaspecten bij de verbouwingen, energiezuinigheid, al dat soort zaken. In de notitie wordt een paar zaken genoemd over duurzaamheid, zoals energie, maar tegenwoordig kun je duurzaam bouwen en renoveren en daar gelden de BREEAM-normen voor. Ik zal hier niet tot in detail op ingaan, maar wij hadden gevraagd of de verbouwingen worden getoetst aan deze normen. U geeft als antwoord, nee, die worden niet toegepast. Er worden duurzaamheidscriteria opgenomen. Ik zou graag en dat mag u schriftelijk beantwoorden, een vergelijking willen hebben tussen de BREEAM-normen die je bij een renovatie zou kunnen toepassen, en de criteria die wij hanteren. Ik zou graag willen zien dat dat in grote lijnen met elkaar overeenkomt.

Mevrouw De Koning: Voorzitter. Dank voor de beantwoording van de technische vragen. Het was goed om in het plan het mvo-aspect benoemd te zien, maar de lokale betrokkenheid van onze achterban en inwoners miste ik. Misschien kan dat in de toekomst worden opgenomen. Daarnaast is het prettig om inzicht te krijgen via de gehanteerde methodiek in de bepalingen voor hoe de onderhoudsmaatregelen genomen gaan worden.

Mevrouw Raedts: Voorzitter. In de technische vragen hebben wij gevraagd om meer financiële duidelijkheid over het resterende bedrag voor de komende vier jaar en of dat voldoende is. Ook de fractie Bedrijven en de PvdA hebben vragen gesteld en antwoord gekregen. Het kan aan mij liggen, maar het is mij nog niet duidelijk, dus ik neem het aanbod van de portefeuillehouder om daar op een later moment inzicht in te geven, met beide handen aan en ik zou graag voor de volgende begrotingscyclus een overzicht willen hebben van hoe een en ander begroot is.

De voorzitter: Dank voor de inbreng in eerste termijn. Te starten bij de heer Van Noord, dat is mij ook uit het hart gegrepen. Er is een ambtelijk antwoord gegeven over de normen. Die hebben wij niet toegepast, want wij hebben onze eigen criteria. Nou is het heel betrekkelijk in die zin, er gelden namelijk overheidscriteria en die gelden ook voor de waterschappen, namelijk honderd procent (100%) duurzaam inkopen. Die verzinnen wij dus niet zelf. Uw vraag is wel relevant, want u vraagt wat het verschil is tussen die twee. Ik kijk even of die vraag nu meteen ambtelijk beantwoord kan worden en zo niet, dan stel ik voor het voorstel van de heer Van Noord over te nemen en schriftelijk het verschil aan te geven tussen de BREEAM-normen en de andere honderd procent (100%) duurzaam inkoopnormen die ook voor ons worden vastgelegd en die wij niet zelf bedenken. Er kan nu niet onmiddellijk antwoord worden gegeven op deze interessante vraag, want ik ben blij dat u hem stelt. Wij gaan die schriftelijk aan alle algemeen bestuursleden verstrekken. Mevrouw De Koning vraagt naar de lokale betrokkenheid. Ik ben erg van de participatie, maar

toch heb ik mijn bedenkingen of je dat in dit geval moet willen, want het gaat om de bedrijfsgebouwen en dat deel waar mensen samenkomen, zoals de kantine en flexwerkplekken, kantoor en toilet. ARBO stelt steeds hogere eisen en daar hebben wij het over. Om nou te zeggen dat dit een vraagstuk is om de lokale bewoners bij te betrekken, zou niet meteen bij mij opgekomen zijn omdat het om bedrijfsmatige functies gaat voor de eigen mensen. Daar waar de functie groter is, zoals in Nieuwveer waar wij een informatieruimte aangelegd hebben met een educatieve en voorlichtingskant, dan kan ik het mij wel voorstellen, maar hier gaat het om pragmatische aanpassingen op basis van ARBO-eisen en wetgeving. U vraagt verder naar de methodiek. Eerst is er een prognose gemaakt voor de gebouwen en u heeft in de antwoorden kunnen lezen dat zowel Rijen en Nieuwveer wat duurder uitvallen en dat heeft te maken met extra functionele ARBO-eisen – en dat is ook gedeeltelijk in antwoord op de heer Van Noord – omdat er meer vrouwen werkzaam zijn op die zuiveringen en dat vraagt weer om extra investeringen bijvoorbeeld in het sanitair. Bovendien wordt vaker met stagiaires en studenten van de HAS gewerkt, die daar proeven en onderzoeken doen. Daar zijn extra middelen voor nodig, maar ook voor minder energieverbruik in het kader van de doelstelling van veertig procent (40%) extra duurzaam. Een deel van de investeringen betreft een zware reductie van het energieverbruik. Mevrouw Raedts had gevraagd naar een nadere toelichting en volgens mij heb ik die gegeven met mijn beantwoording. U vraagt nog naar extra informatie. Wij hebben het hier over renovatie op de zuivering, maar het deel dat kantine en informanten betreft, het bedrijfsmatige deel. In de tabel is een fout geslopen, in de opmaak zijn de getallen verschoven en dat vond ik wel moeilijk leesbaar. Wij hebben dat helemaal voor u uitgesplitst en ik heb zo mijn bedenkingen of wij nog extra informatie moeten gaan verschaffen op dit detailniveau als het gaat over hoe wij de kantines aan het renoveren zijn.

Mevrouw Raedts: Ik heb het antwoord van de portefeuillehouder anders geïnterpreteerd, want mijn vraag ging over de begrotingssystematiek. Wij hebben nu een begroting en daar worden deze renovaties uit betaald. Wat blijft erover voor de rest? Dan zie ik rijtjes staan met begrote investeringen, maar het gaat mij om de systematiek van begroten voor de komende jaren, daar ging het mij om.

De voorzitter: Ik begrijp uw vraag nu beter. Wij hebben een nieuwe systematiek, wat is investering, wat is exploitatie. Ik denk dat het goed is om een keer een toelichting te geven bijvoorbeeld op een thema-avond, op de veranderingen binnen de financiële rapportages, hoe wij boeken en begroten. Wij willen graag tegemoetkomen aan uw behoefte om hierover geïnformeerd te worden.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van een investeringsbudget van een miljoen achthonderdvijftigduizend euro (€ 1.850.000) ten behoeve van het uitvoeren van groot onderhoud met betrekking tot de bedrijfsgebouwen op de rwzi's Bath, Nieuwveer en Rijen.

3.c Projectplan uitbreiding waterberging Sportpark Fijnaart fase 2

De heer Van Dam: Voorzitter, bij mij kwam naar boven dat bij de verbreding van de watergang, wij toch wat risico gaan lopen bij bepaalde voorzieningen die door burgers zijn gemaakt, dat daar toch misschien qua stabiliteit risico's gaan komen. Die gaan wij meten, maar wij kunnen risico's niet op een andere manier voorkomen. Wat ook bij mij bovenkwam, wij gaan een uitbreiding realiseren voor riooloverstort. Is het de bedoeling dat wij dit gaan realiseren? Want wij praten hier over een gemengd rioolstelsel en wij gaan dit vergroten om dit mogelijk te maken. Er staat bij 1.2: "Hierdoor kan er meer water vanuit het riool worden geloosd op het oppervlaktewater". Vies water, willen wij dat en waren er geen andere mogelijkheden om meer oppervlaktewater bijvoorbeeld van de straten, in die berging te krijgen? Ook verlaging van het peil vergroot de capaciteit. Ik heb wat gemengde gevoelens bij dit projectplan en ik hoop dat de portefeuillehouder deze kan wegnemen.

Mevrouw De Koning: De technische vragen zijn goed beantwoord, maar wij zijn heel benieuwd naar het verdere verloop van het waterproef maken van Fijnaart en daarvan willen wij graag op de hoogte gebracht worden.

De heer Hieltjes: Zoals hier deze week op kantoor werd gezegd, ben ik portefeuillehouder Sportpark en dat spreekt mij heel erg aan. Ik zat mij af te vragen, moet ik nou blij zijn dat wij dit als een A-stuk in VVD-termen behandelen, dan hoeft ik niks te zeggen, maar ik ben blij dat ik de kans krijg om wat vragen te beantwoorden zodat wij van elkaar kunnen leren. Maar u geeft het antwoord zelf hoe u het wilt behandelen, want zo werkt bestuurlijke vernieuwing. Ik begrijp de overwegingen van de heer Van Dam. De wateroverlastsituatie is complex, vandaar dat wij de brede aanpak met een werkplaats hebben gekozen, zoeken naar deeloplossingen die samen hopelijk bijdragen aan de totaaloplossing. Wij spreken daarbij inwoners aan. Op de website van Moerdijk wordt bijvoorbeeld aangegeven dat wij inwoners zoeken als leden van de werkgroep om mee te denken om te helpen bij bewustwording en wat zij zelf kunnen doen door niet te kiezen voor verharding van bijvoorbeeld tuinen. De gemeente doet uiteraard ook het een en ander in het riool en wij doen ook wat aan waterberging. Voor een deel gaat het om waterberging waar het hemelwater direct in terechtkomt en voor een deel zal het water zijn vanuit riooloverstorten, want bij piekbuien bestaat

het rioolwater grotendeels uit hemelwater dat overloopt nadat het sterk verdund is en met de inrichting aanvaardbaar op deze plek geborgen kan worden om het sportpark heen. Zijn er andere oplossingen? Wij zijn druk aan het zoeken naar een combinatie van deeloplossingen om een klimaatadaptieve stap te maken en daarin willen wij als waterschap participeren als een soort overheidsparticipatie aan klimaatadaptatie. Dat is wat wij hier aan het doen zijn en uitdragen. Het algemeen bestuur zal uiteraard geïnformeerd worden via de reguliere kanalen. Fijn dat u daar belangstelling voor heeft.

Tweede termijn

De heer Van Dam: Ik ben niet gerustgesteld door het antwoord van de portefeuillehouder. Veel waterschappen proberen riooloverstorten terecht te saneren, want het is een gemengd stelsel en dat gaan wij op ons oppervlaktewater brengen, verontreiniging. Willen wij verontreiniging brengen in ons oppervlaktewater? Er staat heel duidelijk in het stuk dat er meer water vanuit het riool geloosd kan worden op de vergrote berging. Ik ben ervoor om te kijken om de riooloverstorten te verminderen en niet te vergroten. Uit het stuk blijkt dat er meer geloosd kan worden, dus u gaat een riooloverstort vergroten in plaats van saneren. Ik wil die kanttekening erbij maken.

De heer Hieltjes: Ik wil twee invalshoeken voorhouden. Als wij niks doen, dan zal hetzelfde regenwater niet in het riool terechtkomen, want dat zit voor een deel aan zijn maximumcapaciteit, maar via de straat en voortuinen van mensen en dan komt het alsnog in het oppervlaktewatersysteem terecht. Je leidt het nu voor een deel naar het buitengebied, maar zonder dat het via de voortuinen gaat. In het bestuursakkoord Water en in ons beleid werken wij aan doelmatig waterbeheer waarin wij niet coûte que coûte iedere overstort saneren en iedere rioolbuis dubbel dimensioneren op de pieksituaties, maar dat wij ook kijken naar hoe kwetsbaar het ontvangende water is en op basis daarvan kijken wij waar wij investeren om riooloverstorten te saneren.

De heer Van Dam: Bij interruptie. Ik hoor de heer Hieltjes niet noemen het fenomeen van een bergbezinkbassin. Om die reden kun je de capaciteit van het riool tijdelijk vergroten, zodat je dus niet tot een riooloverstort hoeft over te gaan.

De heer Hieltjes: Ook daar moeten wij met elkaar zoeken naar doelmatige oplossingen, rekening houdend met de lokale mogelijkheden en een doelmatige besteding van belastinggeld, waar uw partij regelmatig aandacht voor vraagt. En kijken naar de kwaliteit van het ontvangende water, rekening houdend met de kwaliteit van het rioolwater in pieksituaties waarop dat sterk verdund is.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met het projectplan uitbreiding waterberging Sportpark Fijnaart fase 2 en de uitvoering ervan.

4. Ingekomen stukken / Mededelingen

4.a. Bestuursopdracht strategie slibeindverwerking

Besproken onder agendapunt 3.a.

4.b. Mededelingen

De voorzitter: Met betrekking tot de mededelingen is in het fractievoorzittersoverleg het voorstel gedaan om bij de mededelingen hetzelfde te doen als bij ingekomen stukken, dat je vooraf tot maandochtend 09.00 uur - het moment waarop technische vragen kunnen worden ingeleverd - je ook aangeeft welke brief of mededeling aan de orde moet komen. Wij hebben het meteen in laten gaan met het verzoek aan de fractievoorzitters om de eigen fractie op te hoogte te stellen. Ik hoop dat het u niet heeft overrompeld dat wij het meteen hebben laten ingaan bij deze vergadering. De fractievoorzitters beslissen niks, die bedenken alleen iets en het is aan het algemeen bestuur om dat wel of niet te gaan doen. Zo is het gegaan, en het is aan het algemeen bestuur om dat weer anders in te vullen. Mevrouw Raedts, ik heb later begrepen dat u een opmerking over de managementletter heeft. Daar wil ik u gelegenheid voor geven.

De heer Kocx: Voorzitter, bij interruptie. Onze fractie heeft ook gevraagd om de managementletter en de andere brief te agenderen. Ik neem aan dat die nu allemaal op de agenda staan.

De voorzitter: Dat zou wel moeten als wij dat met elkaar hebben afgesproken, want als iemand vraagt om iets te agenderen, ook al is het maar één partij of één persoon, dan komt hij erop. Bij algemeen bestuur kunt u bij de ingekomen stukken en mededelingen alle stukken zien en als u het op de agenda wilt, dan komen ze op de agenda van het algemeen bestuur met alle bijlagen erbij.

De heer Schouwenaars: Over de procedure, dat spreken wij allemaal leuk af hier intern, maar zolang niemand een mededeling agendeert, dan komt het niet op de agenda. In het kader van het democratische proces en de transparantie, op de site wordt dit agendapunt niet vermeld. Ik zou eraan hechten dat de burger die naar de agenda kijkt op de website, ook de mededelingen kan inzien en dat dit niet alleen voor algemeen bestuursleden mogelijk is.

De heer Kocx: Voorzitter, als ik hierbij mag aansluiten. Mijn fractie wil namelijk een praktische suggestie doen. In het fractievoorzittersoverleg hebben wij hierover gesproken, daar waren de meningen nog wel wat verdeeld. Ik kan mij herinneren dat ik nog wel wat bedenkingen had, maar ik kan wel meegaan in de suggestie, we gaan het alleen behandelen als iemand het wil behandelen, alleen ik zou de suggestie willen doen en dan sluit ik aan bij de heer Schouwenaars, zet nu gewoon alle mededelingen en ingekomen stukken in iBabs en laat die staan, dat die helemaal compleet is, maar wij spreken af dat als iemand ze wil behandelen, dan moet hij dat aangeven. Wordt er door niemand iets aangegeven, dan slaan wij dat gewoon over, maar wij kunnen er wel allemaal kennis van nemen.

Mevrouw Raedts: Ik wil nog een ander aspect aanroeren waarop ik gereageerd heb. Ik denk met die aanvulling dat ik heel goed kan leven met deze methode, dat hebben wij besloten in het fractievoorzittersoverleg. Nu doet zich het geval voor dat ik technische vragen heb gesteld over de managementletter, maar er is formeel geen gelegenheid om op de technische vragen door te gaan. Er is een antwoord, waar ik niet helemaal tevreden mee ben, dus daar wil ik even aan refereren. Hoe gaan wij om met mededelingen die niet geagendeerd zijn want dat moet ook voor maandagochtend 09.00 uur, laten wij daar heel praktisch in zijn en zeggen, 's ochtends voor de vergadering kun je dat even melden.

De voorzitter: Als wij nou eens twee dingen combineren. Ik maak graag gebruik van het voorstel dat de heer Kocx doet, want hij maakt ook een mooie verbinding. Hij stelt voor, laat de mededelingen en ingekomen stukken op iBabs staan op de algemeen bestuur agenda, dat doet ook recht aan de heer Schouwenaars, zodat iedereen het kan zien, maar wij behandelen ze alleen als u voor maandagochtend 09.00 uur aangegeven hebt welke onderwerp men wil agenderen. Ik denk dat dat stuk daarmee is opgelost, met dank aan de heer Kocx. En het punt van de heer Schouwenaars is ook een goed punt. Het punt van mevrouw Raedts, hoe zit het nu? Als u technische vragen hebt gesteld en het antwoord is onduidelijk of onvolledig, dan is het te laat om dat punt nog op de agenda te zetten. Dat is oplosbaar door te zeggen, u mag in de vergadering daar altijd een vervolgvraag over stellen. Dan is het probleem van mevrouw Raedts ook opgelost. Dan hebben wij volgens mij de twee belemmeringen opgelost en dan vind ik het plezierig als wij deze werkwijze continueren met deze twee toevoegingen, met dank aan het algemeen bestuur.

De heer Sneep: Voorzitter, nog even een aanvulling. U zegt, je mag een extra vraag stellen naar aanleiding van je eigen vraag.

De voorzitter: Ik heb extra niet gezegd, want extra vragen kunnen niet, want dan komen er extra technische vragen op een bestuurlijke avond. Het gaat erom dat wanneer antwoorden op technische vragen onduidelijk of onvoldoende zijn, dan mag u bestuurlijk doorvragen op een reeds gestelde technische vraag, het gaat dus niet om een nieuwe of extra vraag. Dan gaan wij het bestuur technisch maken en dat willen wij volgens mij allemaal niet.

Mevrouw Raedts: Dan wil ik nu van de gelegenheid gebruik maken. Ik heb technische vragen gesteld over de managementletter en een van de onderwerpen die daarin verwoord zijn, is burgerparticipatie bij inrichtingsmaatregelen. Dit onderwerp wordt steeds belangrijker en heeft mijn speciale interesse, want dat komt steeds beter in beeld bij de nieuwe Omgevingswet dan nu het geval is. Ik ben blij met de antwoorden die ik gekregen heb en dat er een aantal onderzoeken lopen, maar ik vond het antwoord over de onderzoeken en buurtinitiatieven zo vaag, dat ik het dagelijks bestuur wil vragen om de resultaten van eind dit jaar even te bundelen en in een groter kader te plaatsen van welke burgerinitiatieven er allemaal lopen, hoe gaan wij daarmee om en wat zijn de succes- en faalfactoren en dat daarin mee te nemen.

De voorzitter: Dit sluit helemaal aan op de behoefte van het dagelijks bestuur, want wij willen later in het jaar een soort thema doen als dagelijks bestuur, want wij hebben de prachtige dijkinspiratieteams waar de heer Hieltjes heel druk mee is, wij hebben burgerpanels en boerenpanels, ieder Dagelijks Bestuurslid is op zijn of haar manier bezig met burgerparticipatie. Wij hebben het afgelopen dagelijks bestuur bedacht dat wij onze ervaringen uitwisselen en van elkaar leren en met het algemeen bestuur delen. Binnen het dagelijks bestuur hebben wij een modus bedacht voor hoe wij dat met elkaar gaan delen, maar wat loopt er, wat leren, wat werkt wel en niet, daarvoor moeten wij nog wel een manier bedenken over hoe wij dat delen met het algemeen bestuur. Ik begrijp uw behoefte die aansluit op een bredere behoefte om te weten hoe dat loopt met de participatie. U moet ons even de kans geven om te bedenken hoe wij dat nuttig overdragen aan het algemeen bestuur zonder extra thema-avonden. Daar heb ik het antwoord nog niet op.

De heer Kocx: Wij hebben technische vragen gesteld over de managementletter en verzocht om hem te behandelen. Wij willen even inhoudelijk ingaan op de antwoorden. Onze fractie stelt voor om de behandeling van de managementletter eens kritisch te bezien. Ik krijg het gevoel dat het bij mededelingen weggeschoven wordt uit de agenda, zeker als wij gaan besturen op hoofdlijnen, dan lijkt mij dat de controletaak van het Algemeen Bestuur belangrijker wordt en gedurende het jaar hebben wij vier cycli van managementletters. Het wordt steeds belangrijker om te zien wat erin staat. Een aantal vergaderingen terug hebben wij besloten dat wij de taakstelling van de commissie Financiën wat uit zouden breiden. Ik stel voor om de managementletter te behandelen in de financiële commissie, die dan vervolgens een soort oplegnotitie kan opstellen met steun van het ambtelijk apparaat met de belangrijkste conclusies uit de managementletter. In het Algemeen Bestuur zou je kunnen volstaan met het behandelen van de conclusies, maar uiteraard blijft de managementletter te allen tijde beschikbaar voor het Algemeen Bestuur op het moment dat iemand wil inzoomen op details.

De heer Schots: Voorzitter, ik begrijp de vraag en ik had hem in de fractievergadering ook al gehoord. Wij houden van transparantie! Ik zal dat punt meenemen naar het dagelijks bestuur om dat even te bekijken. Het is ook een punt dat hoort bij besturen op hoofdlijnen en dat betekent iets voor de besluitvorming in dit algemeen bestuur maar ook iets voor de terugmelding van het dagelijks bestuur over hoe wij het allemaal gedaan hebben. Daar speelt een managementletter of wat daar aan resumé van te bedenken is, een rol in, maar wij nemen dat verder op.

5. Rondvraag

De voorzitter: Wil iemand nog gebruik maken van de rondvraag? Houd het graag kort, want wij hebben ooit met elkaar afgesproken om tot 22.30 uur te vergaderen en wij zijn tien minuten over de tijd heen.

De heer Verhulst: Voorzitter, alarmbellen. Afgelopen donderdag stond in BN De Stem een artikel over het rapport van het RIVM: "Medicijnen maken het water ziek" en dat artikel verontrustte mij zeer. Er staat in dat een hoogleraar van de Universiteit van Amsterdam heeft berekend dat er ongeveer op basis van tachtig (80) bekende medicijnbasisstoffen ongeveer honderdveertig (140) ton aan medicijnresten in het water terechtkomen. Tachtig (80) van in totaal tweeduizend (2.000) chemische verbindingen die er zijn, dus we hebben nog maar een paar procent in beeld en daarvan is berekend dat er honderdveertig (140) ton in het water terechtkomen tegenover bestrijdingsmiddelen in de landbouw 'maar' zeventien (17) ton om die vergelijking even te maken. Er wordt opgeroepen tot nader onderzoek met snelheid en die zorg deel ik heel erg om daar in ieder geval veel actie op te zetten, ook beleidsmatig en politiek gezien. De suggestie die in het artikel werd gegeven, is dat het moeilijke materie is en dat er weinig snelheid in te krijgen is en dat zou misschien te maken kunnen hebben met de belangen van de farmaceutische industrie. Ik vind het heel zorgelijk dat belangenbehartiging en lobby van invloed zijn op de snelheid van het aanpakken van het probleem. Ik vind dat wij als waterschap daar onze verantwoordelijkheid in moeten proberen te nemen en daar hele hoge urgentie aan moeten geven, want die medicijnresten komen ook in water dat op landbouwgrond terechtkomt en die komen vervolgens in het voedselsysteem terecht. Dat is mijn zorg.

De voorzitter: Helder, er valt veel over te zeggen, maar nu een korte reactie. Wij doen mee als waterschap aan het Schone Maaswaterketenproject en dat gaat met name voor een belangrijk deel over het verminderen van medicijnresten en aanpak aan de bron en als het erin zit, hoe krijg je het eruit, want je hebt met beide te maken. Het is een terecht punt, want het is ook voor ons een groot probleem, maar via de Maaswaterketen zijn wij er heel actief mee bezig.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Dat speelt ook bij het Deltaplan Zoetwater en waterkwaliteit waarvan het convenant op dit moment in voorbereiding is, en het appèl is met name gericht op de Nefarma te betrekken bij het convenant, want de gevolgen van medicijnen voor het milieu en met name het water, zijn onderbelicht.

De heer Verroen: Wij hebben weleens problemen gehad met de geluidsinstallatie. Ik wil alleen maar even zeggen dat ik het een enorme verbetering vind dat ik iedereen uitstekend heb kunnen verstaan. Dank u wel voor het initiatief, heel goed, dank u.

De voorzitter: Arend van der Meer, dank je wel.

De heer Mureau: Voorzitter. Onze helaas afwezige collega Ad Wijnen heeft gevraagd een punt in te brengen en dat doe ik graag voor hem. Eerder in de avond is het insprekrecht aan de orde geweest en toen u zei dat dat van grote waarde is, knikte iedereen instemmend. Een aantal vergaderingen geleden is de heer Clarijs hier geweest om in te spreken en wij horen uit het gebied dingen terug, die naar ons idee niet helemaal in lijn zijn met de verwachtingen die toen in ieder geval bij onze fractie ontstaan zijn. Daar maken wij ons wat zorgen over. Nu is zo'n vraag in het kader van besturen op hoofdlijnen misschien niet op zijn plaats, maar ik

zou toch graag een reactie hebben van de portefeuillehouder of indien dat nu niet mogelijk is, even een notitie achteraf.

De heer Hieltjes: Er is veel over te zeggen, maar ik denk dat het recht doet aan de inspreker om er wel iets over te zeggen. Na de vergadering is er contact geweest met de betreffende ondernemer over de mogelijkheden en combinaties van beschikbaarheid van gronden. Met de aannemer is afgesproken dat die zorgt voor een goede plek voor de grond die vrijkomt. Dat is minder dan de heer Clarijs wenst. Daar zijn voor een deel afspraken over gemaakt. Wij zijn dus aan de slag met de uitvoering van het projectplan zoals u dat heeft vastgesteld, wij blijven openstaan voor nader overleg, maar op dit moment blijken de beelden verder uit elkaar te liggen waardoor wij er niet meteen uitkomen. Ik begrijp dat uw fractie zich afvraagt of wij langs elkaar heen praten of zijn dingen helder te maken, maar daar kunnen wij over in gesprek blijven.

De voorzitter: De heer Wijnen heeft de expositie bezocht met kunstenaars, maar hij gaf aan dat hij nog niet in staat is om de volledige vergadering bij te wonen. Wij wensen hem een goed laatste herstel toe en wij hopen dat hij de volgende maand weer aanwezig kan zijn.

6. Sluiting

De voorzitter: Bedankt voor uw inbreng en aandacht op deze lange avond en een behouden thuiskomst. Ik sluit deze openbare vergadering om 22.50 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 9 november 2016.

Het algemeen bestuur,
De dijkgraaf

De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen

ir. H.T.C. van Stokkom